

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI „BORUSSIA”

W ROKU 2014

GREMIA FUNDACJI

W roku 2014 r. zakończyła się kadencja Rady Fundacji „Borussia”, która pracowała w składzie, powołanym w 2010 r. na II kadencję przez Zgromadzenie Fundatorów w osobach Kazimierza Brakonieckiego i Roberta Traby: przewodnicząca – Iwona Liżewska, członkowie: Inga Iwasiów, Basil Kerski, Ryszard Michalski, Piotr Mitzner, Hubert Orłowski, Leszek Żyliński. Posiedzenie Rady Fundacji „Borussia” odbyło się w Olsztynie 19 lipca 2014 r. W posiedzeniu wzięli udział członkowie Rady, Fundatorzy, członkowie Zarządu Fundacji oraz – na zaproszenie Fundatorów – członkowie Zarządu Stowarzyszenia Wspólnota Kulturowa „Borussia”. Tematem posiedzenia było podsumowanie działalności fundacji w latach 2010-2014 r. oraz strategia dalszych działań programowych, prowadzonych przez fundację oraz Stowarzyszenie WK „Borussia”. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem Zarządu i dyskusji na temat działań programowych podejmowanych przez „Borussię” Rada Programowa pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie merytoryczne i finansowe z działalności fundacji za 2013 r.

W 2014 roku Fundatorzy powołali Radę Programową oraz zarząd na lata 2014-2018 w składzie: przewodnicząca – Iwona Liżewska, członkowie: Inga Iwasiów, Basil Kerski, Piotr Mitzner, Jacek Poniedziałek oraz Zarząd Fundacji w składzie: prezes – Kornelia Kurowska, członkowie zarządu – Alina Kuzborska, Ewa Romanowska, Maria Ziółkowska.

DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA

Zwiedzanie Domu Mendelsohna

W 2014 r. odrestaurowany Dom Mendelsohna odwiedziło ponad 2.200 osób z Polski, Niemiec, a także Francji, Izraela, USA. Każdy z odwiedzających wzięł udział w oprowadzaniu lub zorganizowanym spotkaniu tematycznym, poznając historię samego obiektu oraz jego ratowania przez Borussię i tworzenia w Bet Taharze Centrum Dialogu Międzykulturowego.

PROGRAM CENTRUM DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO DOM MENDELSONNA

W ramach programu realizowane działania z zakresu kultury i edukacji międzykulturowej.

LEKCJE DIALOGU 2014

W ramach projektu Lekcje Dialogu 2014 zrealizowany został cykl 15 zajęć/warsztatów dla uczniów szkół różnych szczebli z Olsztyna i regionu. Zajęcia organizowane były w ramach współpracy z nauczycielami i dotyczyły różnorodnej tematyki: historia regionu, wielokulturowość Warmii i Mazur, historia mniejszości narodowych, Erich Mendelsohn – życie i dzieło, historia olsztyńskich Żydów, itp. Uczestnicy mogli skorzystać ze zbiorów Borussia – publikacji tematycznych oraz relacji świadków historii z borussiańskiego Archiwum żywej pamięci. Udział w zajęciach był dla młodych mieszkańców miasta okazją do praktykowania dialogu, pogłębiania wiedzy i kompetencji kulturowych.

Oprócz oferty skierowanej do uczniów Borussia zaproponowała też serię spotkań otwartych adresowanych do wszystkich mieszkańców Olsztyna:

- 24.02.2014 w Domu Mendelsohna odbył się wieczór teatralny „Czytanie Mendelsohna” w reż. Ireny Telesz-Burczyk. Aktorzy z Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie: Irena Telesz-Burczyk i Cezary Łeppek czytali fragmenty książki Ity Heinze-Greenberg : „Erich Mendelsohn. Olsztyn – Jerozolima – San Francisco” oraz fragmenty korespondencji, jaką architekt prowadził ze swoją żoną.
- 31 maja 2014 odbył się w Domu Mendelsohna wernisaż wystawy fotograficznej „Kadisiz dla litewskich drewnianych synagog”. Wykład wprowadzający: „Drewniana synagoga – próba syntezy” wygłosiła dr Eleonora Bergman z Żydowskiego Instytutu Historycznego. Wystawę można było oglądać w Domu Mendelsohna do 30.06.2014 r.
- 29 czerwca 2014 w Domu Mendeloshna wystąpiła Trish Bruxvoort Colligan - pieśniarka folkowa i autorka piosenek z Iowa /USA. Artystka wykonała utwory ze swojej najnowszej płyty „Wilde Acre” nagranej latem 2013 r. Jednym z najważniejszych dla autorki utworów na płycie jest utwór "Keep Moving" opowiadający historię zaprzyjaźnionej z artystką rodziny pochodzącej z dawnych Prus Wschodnich, która zimą 1945 roku podjęła dramatyczną decyzję o ucieczce z Insterburga (dzisiejszy Czerniachowsk w Obwodzie Kalinigradzkim FR) po zamrożonym Zalewie Wiślanym. Zainspirowana tą historią Trish zdecydowała się na przyjazd do Europy Wschodniej. Koncert w Domu Mendelsohna był jednym z przystanków w podróży artystyki po dawnych Prusach Wschodnich.
- W dniach 29.07.2014 – 27.08.2014 r. w Domu Mendelsohna prezentowana była wystawa fotografii Jacka Sztorca pt. „Klimaty Warmii”. Punktem wyjściowym było spotkanie z borussianami od lat zanurzonymi w warmińskość,

doświadczającymi jej w swoich działaniach i przeżyciach: Klemensem Baranowskim, Iwoną Liżewską i Jackiem Sztorcem.

- W dniach 4 – 18 września 2014 Dom Mendelsohna gościł wystawę prac autorstwa Agaty Kulbickiej. Prezentowane prace inspirowane były twórczością Ericha Mendelsohna, w tym biżuterią projektowaną przez architekta dla swojej żony Luise. Wystawa koronek frywolitkowych została przygotowana dzięki stypendium artystycznemu przyznanemu artystce przez Samorząd Olsztyna.

Finansowanie: Goethe-Institut, Samorząd Olsztyn

SALONY MENDELSONA

W roku 2014 Borussia kontynuowała cykl Salony Mendelsohna, w ramach którego organizowane są spotkania, debaty, odczyty, wieczory literackie, poświęconych kulturze i historii Żydów oraz osobie Ericha Mendelsohna, niemieckiego architekta żydowskiego pochodzenia, pochodzącego z Olsztyna.

W 2014 r. odbyły się 4 spotkania z cyklu Salony Mendelsohna.

- 21 marca 2014, w 127 rocznicę urodzin Ericha Mendelsohna odbył się jubileuszowy, XXX Salon Mendelsohna pt. „GENIUSZ I WYOBRAŹNIA – ALBERT EINSTEIN”. Spotkanie miało miejsce w siedzibie Olsztyńskiego Planetarium i Obserwatorium. Gościem specjalnym wydarzenia był prof. Marek Demiański z Uniwersytetu Warszawskiego. Podczas wykładu połączonego z prezentacją multimedialną profesor opowiedział zebranym o życiu wybitnego fizyka, jego znajomości z małżeństwem Mendelsohnów oraz o nieznanym szerszej publiczności aspektach jego biografii. Wydarzenie uświetnił minirecital wiolonczelowy Patrycji Skowrońskiej, uczennicy Państwowej Szkoły Muzycznej II st. im. F. Chopina w Olsztynie, która wykonała dla zebranych suitę wiolonczelową c-moll J.S. Bacha.
- 18 lipca 2014 zorganizowano Salon Mendelsohna pt. „Polsko-niemieckie miejsca pamięci” poświęcony tematyce pamięci historycznej zaprezentowanej w szerszym ponadregionalnym kontekście. O pamięci zbiorowej w różnych krajach europejskich, a także o przeszłości we współczesnej przestrzeni publicznej rozmawiali: związany z Olsztynem prof. Robert Traba, obecnie Dyrektor CBH PAN w Berlinie, prof. Hubert Orłowski Kazimierz Brakoniecki, Anna Nasiłowska. Spotkanie zakończyła dyskusja z

publicznością.

- 25 września 2014, odbył się Salon Mendelsohna poświęcony grupie artystycznej Niebieski Jeździec, z którą związany był Mendelsohn w czasie studiów na politechnice monachijskiej. Jak twierdzą historycy sztuki i architektury w olsztyńskiej Bet Taharze odnaleźć można wpływy tej grupy, widoczne szczególnie w kolorystyce kopuły zwieńczającej salę główną. O dorobku i znaczeniu grupy artystycznej Niebieski Jeździec, która w latach 10 i 20. XX wieku zerwała z konwencjami i poszukiwała nowych form artystycznego wyrazu, opowiadała włosko-niemiecka historyk sztuki, znawczyni tematu, dr Donatella Chiancone-Schneider. Wykładowi towarzyszyła prezentacja multimedialna. Salon poświęcony grupie artystycznej Niebieski Jeździec odbył się w ramach programu towarzyszącego VIII Dniom Kultury Żydowskiej.
- Cykl Salonów w 2014 roku zakończyło spotkanie „Poznać znaczy zrozumieć – olsztyńscy Romowie” poświęcone społeczności romskiej, która od wieków zamieszkuje Warmię i Mazury i także dziś współtworzy wielokulturową mozaikę regionu. Współgospodarzami spotkania byli olsztyńscy Romowie zrzeszeni w Stowarzyszeniu Kultury Romskiej „Hitano”. Goście Salonu mogli obejrzeć fragment spektaklu na motywach poezji Papuszy do muzyki Adama Fedorowicza w reżyserii Ireny Telesz-Burczyk oraz spróbować tradycyjnej kuchni romskiej. Gościem specjalnym był pan Piotr Bilicki przewodniczący Rady Starszyny Romów na Warmii i Mazurach, który przybliżył zgromadzonym historię Romów w Europie, a także opowiedział o codzienności olsztyńskich Romów. Po wystąpieniu Piotra Bilickiego, moderowanym przez p. Irenę Telesz-Burczyk, był czas na zadawanie pytań i dyskusję z publicznością.

Finansowanie: Goethe-Institut, Samorząd Olsztyna

Koordinacja działań kulturalnych: Kornelia Kurowska, Dominika Złakowska-Cieślak (od marca)

PROGRAM TRANSGRANICZNY

„AMBASADORZY WSPÓŁPRACY”

W 2014 roku „Borussia” wspólnie z Kolegium Euroy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu zrealizowała projekt „Ambasadorzy współpracy”. Celem projektu było wzmocnienie na Białorusi, Ukrainie, w Mołdawii i Rosji pozytywnego wizerunku Polski jako kraju, który wspiera procesy demokratyzacji i dzieli się doświadczeniami polskiej transformacji ustrojowej, a także stymulowanie i rozwój kontaktów wielostronnych między społeczeństwami polskim, białoruskim, ukraińskim, mołdawskim i rosyjskim. Powyższy cel udało się osiągnąć dzięki działaniom zaplanowanym i realizowanym w ramach projektu „Ambasadorzy współpracy”.

W wyniku jego realizacji powstała sieć współpracy 44 liderów - multiplikatorów współpracy Polski z Białorusią, Mołdawią, Rosją i Ukrainą wraz z internetowymi narzędziami komunikacyjnymi umożliwiającymi kontakty w przyszłości, którzy poprzez udział w warsztatach i wizycie studyjnej wzmocnili swój związek z Polską, a następnie w swoim środowisku pracy i życia są rzecznikami pozytywnego wizerunku Polski i współpracy z Polską. Uczestnicy warsztatów przygotowali i w swoich środowiskach prezentowali współczesną Polskę (w kontekście rocznicy 25 lat przemian) przy zastosowaniu narzędzi – przede wszystkim filmów przygotowanych w ramach projektu.

Powstały również materiały informacyjne w ramach kampanii „Poznaj Polskę”: pocztówki, profile na portalach społecznościowych, filmiki na You Tube promujących Polskę w oparciu o doświadczenia uczestników programu Study Tours to Poland (w tym w kontekście w kontekście przekazywania doświadczeń polskiej transformacji ustrojowej)

Projekt był finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP oraz Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

STUDY TOURS TO POLAND

„RITA/STP – Wizyty Studyjne w Polsce 2014”

Rok 2014 był dziewiątym rokiem ścisłej współpracy Fundacji Borussia z Kolegium Euroy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu i Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności w ramach realizacji programu wizyt studyjnych Study Tours to Poland dla

studentów. Od 2006 r. Fundacja pełni funkcję ogólnopolskiego koordynatora programu dla studentów.

Celem programu jest prezentacja współczesnej Polski przyszłym białoruskim, rosyjskim i ukraińskim i mołdawskim elitom. W ramach dwunastodniowych wizyt studyjnych organizowanych w międzynarodowych grupach uczestnicy poznają: polski system samorządowy, gospodarczy, środowiska akademickie, organizacje pozarządowe, media, zagadnienia związane z Unią Europejską. Program stwarza studentom z Europy Wschodniej możliwość poznania polskich rówieśników, wzięcia udziału w wykładach, seminariach i imprezach kulturalnych. STP dla studentów jest jedynym z pierwszych cyklicznych polskich programów skierowanych do młodzieży z Europy Wschodniej.

Adresatami projektu Study Tours to Poland dla studentów są wyróżniający się młodzi ludzie w wieku 18-21 lat będący obywatelami Ukrainy, Białorusi, Rosji, Mołdowy, osiągający dobre wyniki w nauce, wykazujący się aktywnością w życiu akademickim i społecznym oraz motywacją do przyjazdu do Polski.

Fundacja Borussia odpowiada za przeprowadzenie promocji programu, rekrutację uczestników i organizatorów wizyt w poszczególnych miastach, kontakty z operatorami – organizatorami wizyt, monitoring wizyt studyjnych, a także bieżącą obsługę programu.

Do udziału w programie Study Tours to Poland w 2014 r. zgłosiło się do Fundacji Borussia 1363 osób, w tym 1309 spełniających wymogi formalne: 976 z Ukrainy, 160 z Białorusi, 107 z Rosji, 66 z Mołdawii. Spośród nich recenzenci oraz członkowie komisji kwalifikacyjnej wybrali grono osób zakwalifikowanych do udziału w wizytach.

W 2014 r. w ramach STP dla studentów do Polski przyjechało 19 grup (233 osoby, w tym 127 z Ukrainy, 35 z Rosji, 40 z Białorusi, 31 z Mołdawii). Wizyty odbywały się w: kwietniu, maju, październiku i listopadzie 2014 r.

W grudniu 2014 odbyły się po raz piąty Warsztaty STP – wizyty dla najaktywniejszych uczestników wizyt studenckich poświęcone rozwojowi kompetencji liderek.

W ramach realizacji programu w 2014 r. współpracowaliśmy z następującymi organizacjami, które odpowiadały bezpośrednio za przygotowanie poszczególnych wizyt: Dom Pojednania i

Spotkań im. Maksymiliana M. Kolbego (Gdańsk), Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa (Wrocław), Fundacja Działań Edukacyjnych KReAdukcja (Lublin), Fundacja Dobra Wola (Kraków), Fundacja Wspólna Europa (Warszawa), Fundacja OKNO NA WSCHÓD (Białystok), Fundacja Rozwoju Świętochłowic (Świętochłowice), Stowarzyszenie POLITES (Szczecin), Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego „FERSO” (Łódź), Stowarzyszenie Klub Jagielloński

W 2014 r. w ramach programu STP dla studentów zorganizowaliśmy wspólnie z Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu 2 spotkania organizacji zaangażowanych w realizację programu.

W dniach 6-8.03.2014 r. w Galinach odbyło się spotkanie mające na celu podnoszenie kompetencji organizacji współpracujących z „Borussią” i KEW w ramach Programu STP. Szczególną uwagę poświęciliśmy ewaluacji prowadzonych działań. Merytorycznym wsparciem w tym zakresie służyli przedstawiciele Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”. Spotkanie miało również na celu integrację środowiska organizacji zaangażowanych w dzielenie się polskim doświadczeniem w zakresie transformacji ustrojowej.

6 grudnia 2014 r. w siedzibie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności w Warszawie odbyło się podsumowanie wizyt w ramach Study Tours to Poland dla studentów w 2014 r. Wzięli w nim udział niektórzy z koordynatorów wizyt studenckich, uczestnicy warsztatów STP, przedstawicielki Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, zespół Programu Study Tours to Poland oraz zaproszeni goście. Grudniowe spotkanie miało formułę interaktywną. Jego podstawowym celem było wypracowanie rekomendacji odnośnie rozwoju i doskonalenia programu wizyt studenckich w kolejnych latach.

Ponadto w 2014 r. we współpracy z lokalnymi partnerami w Olsztynie Fundacja Borussia zorganizowała w dniach 13-24 maja 2014 r. wizytę studyjną dla 12-osobowej studentów z Mołdawii, Rosji i Ukrainy.

W dniach 30 listopada - 6 grudnia 2014 r. odbyła się wizyta w ramach warsztatów STP. Gościliśmy łącznie 15 osób z Rosji, Ukrainy, Białorusi i Mołdowy.

Program merytoryczny wizyty ukierunkowany był na przekazywanie uczestnikom warsztatów wiedzy i umiejętności praktycznych, które pomogą im aktywnie wpływać na własny rozwój i

wprowadzanie zmian w najbliższym otoczeniu. Przeważająca część zajęć realizowana była metodami aktywizującymi, dzięki czemu uczestnicy wizyty byli nie tylko jej odbiorcami, ale również współtwórcami.

Wizyty studyjne finansowane były w ramach programu „STP - Wizyty Studyjne w Polsce 2014” finansowanego ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Koordinacja: Ewa Romanowska, asystentka programowa: Maja Wasiluk.

WOLONTARIAT ZAGRANICZNY

W 2014 r. zakończyły się 2 duże projekty Wolontariatu Europejskiego, obejmujące współpracę z partnerami z regionu: Muzeum Budownictwa Ludowego z Olsztyńka, Centrum Polsko-Francuskim Cotes d'Armor – Warmia i Mazury, Przedszkolem Miejskim nr 4 im. Pluszowego Misia i Przedszkolem Miejskim nr 6 im. Jeana de La Fontaine'a oraz Archiwum Państwowym w Olsztynie, z Olsztyna. W tych instytucjach pracowali wolontariusze z Niemiec i Francji, a od jesieni – z Niemiec, Włoch i Ukrainy. Wśród zagranicznych partnerów Borussii były: ICE e.V. z Drezna, Pax Christi z Akwizgranu, IFAP – Institut für angewandte Pädagogik e.V., Profondo e.V., Centrum Rozwoju Mediów „Dialog” z Ukrainy, a także administracja samorządowa Doliny Aosty z Włoch.

Rekomendację Borussii do wolontariatu zagranicznego otrzymali polscy wolontariusze, współpracujący z ICE e.V. z Drezna, Spohns Haus z Gersheim, Aktion West-Ost z Düsseldorfu. Wolontariusze EVS, których pobyt w Polsce koordynowała Borussia uczestniczyli aktywnie w działalności programowej Borussii. Przeprowadzili własne projekty w swoich organizacjach goszczących, a także inicjowali działania toczące się w Domu Mendelsohna.

Zespół wolontariuszy EVS wspierał w ramach 5-miesięcznej praktyki Francesco Malorgio z Włoch.

Koordinacja: Kornelia Kurowska, Błażej Grygo

SAMODZIELNE PROJEKTY. INNE DZIAŁANIA

SZKOŁA HISTORII MÓWIONEJ

Celem projektu była próba zachowania wspomnień najstarszych mieszkańców Olsztyna, a jednocześnie zwiększenie wiedzy lokalnej społeczności, zwłaszcza młodego pokolenia o wielonarodowej i wielowarstwowej historii Warmii i Mazur.

W dniu 10 września 2014 r. zachęteni do współpracy uczniowie olsztyńskich szkół średnich zainstalowali na Starym Mieście w Olsztynie specjalne stanowisko. Młodzi ludzie zapraszali przechodniów do tego, aby zechcieli przysiąść się do ich stolika i odpowiedzieć na kilka pytań. Młodzież interesowała się przede wszystkim odpowiedziami na pytania: „Skąd pochodzisz?”; „Gdzie się urodziłeś?”; „co znaczy dla Ciebie pojęcie: ZIEMIA OJCZYSTA?”, „Gdzie urodzili się Twoi rodzice?; „Powiedz nam jakieś ciekawe wspomnienie z Twojego dzieciństwa”. Odpowiedzi na powyższe pytania miały pomóc uczestnikom projektu – zarówno pytającym, jak i tym, którzy zdecydowali się na rozmowę – uświadomić sobie czym dla mieszkańców Olsztyna i regionu jest pojęcie ZIEMI OJCZYSTEJ i czy współcześnie, w tym regionie ma ono w ogóle jakąś wartość.

Przeprowadzone wywiady zostały spisane i opracowane przez uczniów. Zostały one wykorzystane przez nauczycieli z olsztyńskich szkół uczestniczących w projekcie, będą one również dostępne w borussiańskim archiwum żywej pamięci, jako materiał do wykorzystania przy licznych działaniach edukacyjnych prowadzonych przez Borussię.

Finansowanie: Goethe-Institut

KOMPOZYCJE KRAJOBRAZU

W dniach 7-20 września 2014 r. na zaproszenie Fundacji Borussia, Stowarzyszenia Artystów Litewskich, oddział w Kownie oraz Stowarzyszenie „Freunde der Borussia Olsztyn/Allenstein e.V.” w Olsztynie i w sąsiadującej z Olsztynem miejscowości Łopkajny gościło 24 młodych artystów z Polski, Niemiec i Litwy. Podczas dwutygodniowego pobytu na Warmii zwiedzali wyjątkowe miejsca w krajobrazie kulturowym Warmii i Mazur, związane z historią regionu, uczestniczyli w spotkaniach z historykami, lokalnymi twórcami oraz mieszkańcami regionu. Następnie pracując w mieszanych narodowo grupach pod kierunkiem doświadczonych nauczycieli muzyki, teatru i sztuk plastycznych, szukali inspiracji i pogłębiali swoje artystyczne doświadczenia. Swoje wrażenia przełożyli na język improwizacji tworząc motywy muzyczne i plastyczne, inspirowane odwiedzanymi miejscami. W ciągu 2 tygodni powstał wspólny spektakl performatywny zaprezentowany w przestrzeni publicznej Olsztyna w dniu 19 września 2014 r.

W spotkaniu z mieszkańcami na Starym Mieście oraz w spektaklu finałowym udział wzięło łącznie ok. 150 osób. Dokumentacja spektaklu oraz warsztatów wzbogaciła borussiańskie Archiwum Żywej Pamięci i będzie używana w czasie zajęć edukacyjnych.

Finansowanie: Goethe-Institut, Samorząd Olsztyna, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

VIII DNI KULTURY ŻYDOWSKIEJ

W ramach VIII edycji Dni Kultury Żydowskiej pod hasłem SPOTKANIE w ciekawy i przystępny sposób przybliżone zostały mieszkańcom Olsztyna i regionu zarówno historyczne, jak i nowe aspekty naszych relacji ze społecznością żydowską. Podtrzymywanie pamięci o społeczności żydowskiej, przypomnienie historii jej koegzystencji ze społecznością polską i niemiecką oraz pokazanie aktualnego oblicza kultury żydowskiej budowały w mieszkańcach Olsztyna poczucie związku z miastem, jego kulturą i historią.

VIII Dni Kultury Żydowskiej to łącznie 23 wydarzenia adresowane do szerokiego grona odbiorców w różnych wieku. W 2014 r. byli to uczniowie olsztyńskich szkół: podstawowych i gimnazjalnych, a także studenci, nauczyciele, osoby dorosłe zainteresowane tematyką. Kierując się doświadczeniami z lat poprzednich, planując program festiwalu wybrana została zróżnicowana formuła poszczególnych spotkań, tak by z ideą promowania różnorodności kulturowej Olsztyna dotrzeć do różnych grup docelowych i zaproponować im różne, adekwatne do wieku, wiedzy i zainteresowania odbiorców formy. W programie VIII edycji festiwalu znalazły się między innymi zajęcia warsztatowe o tematyce artystycznej i historycznej, pokazy pofestiwalowe 10. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego „Żydowskie Motywy”, spektakl teatralny, degustacja kuchni izraelskiej. Jak zawsze dużym zainteresowaniem cieszyła się uroczystość inauguracji, połączona ze spotkaniem z pisarzem i dziennikarzem Piotrem Pazińskim oraz koncerty: MAGDA BRUDZIŃSKA KLEZMER TRIO i ARKADIJ GOTESMAN TRIO (Litwa). VIII Dniom Kultury Żydowskiej towarzyszyły dwie wystawy fotograficzne oraz „MUZEUM NA KÓŁKACH” – mobilna wystawa POLIN – MUZEUM HISTORII ŻYDÓW POLSKICH.

łącznie w różnych formach imprez podczas VIII Dni Kultury Żydowskiej: koncertach, warsztatach plastycznych i kulinarnych, pokazach filmów, wykładach, seminariach dla nauczycieli, zajęciach edukacyjnych wzięło udział ok. 1000 osób.

Finansowanie: Goethe-Institut, Samorząd Olsztyna, Stowarzyszenie Juden in Ostpreussen

WYSTAWA MALARSTWA I RYSUNKU FRITZA KETZA

W dniach 14.10.2014 – 04.11.2014 w Domu Mendelsohna prezentowana była wystawa rysunku i malarstwa Fritza Ketza - niemieckiego malarza i grafika, będącego przedstawicielem malarstwa akwarelowego w niemieckiej sztuce XX wieku.

Fritz Ketz urodził się 12 czerwca 1903 w Duisburgu. W 1918 r. przeniósł się z rodzicami w rodzinne strony ojca do Karrasch (pol. Karaś) koło Deutsch-Eylau (Iława, woj. warmińsko-mazurskie). W latach 1920 – 1932, przez dwunastoletni okres służby wojskowej pobierał nauki u stuttgarckich artystów malarzy i uczęszczał jako wolny słuchacz na zajęcia w Szkole Rzemiosła Artystycznego w Stuttgarcie. Po zwolnieniu z wojska w 1932 r. rozpoczął studia w Akademii Sztuk Pięknych w Stuttgarcie. Pod koniec lat 30. i na początku 40. XX w. Ketz, zaczął tworzyć prace krytyczne w stosunku do rozwijającego się w Niemczech narodowego socjalizmu. Po wojnie artysta zamieszkał w zbudowanym przez siebie atelier w Pfullingen, gdzie tworzył aż do śmierci 15 lipca 1983 roku.

Wystawa w Domu Mendelsohna skupiła się na powojennej twórczości artysty. Gośćmi specjalnymi podczas uroczystego wernisazu inaugurującego wystawę byli państwo Jörn-Uwe i Maria Droemann – syn i synowa artysty.

Finansowanie: Goethe-Institut

Koordinacja działań kulturalnych: Dominika Złakowska-Cieślak

Cykl spotkań autorskich Artura Beckera

W listopadzie zorganizowaliśmy cykl spotkań autorskich Artura Beckera, autora 2 książek z serii Re-migracje, wydanych nakładem WK „Borussia” „Nóż w wódzie” oraz „Kino Muza”. Prezentacjom książek w 7 miastach (Warszawie, Krakowie, Gdańsku, Białymstoku, Olsztynie, Bartoszycach i Wrocławiu) towarzyszyły dyskusje o historii i współczesności relacji polsko-niemieckich.

Projekt zorganizowany we współpracy z Goethe-Institut w Warszawie w sieci partnerów Instytutu we współpracy z Centrum Herdera Uniwersytetu Gdańskiego, Towarzystwem Polska-Niemcy w Gdańsku, Towarzystwem Polsko-Niemieckim w Gdyni, Biblioteką

Pedagogiczną im. Władysława Spasowskiego w Białymstoku, Medioteką Języka Niemieckiego w Białymstoku, Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Olsztynie, Biblioteką Niemiecką w Olsztynie, Miejską Biblioteką Publiczną w Bartoszycach, Domem Edyty Stein we Wrocławiu oraz z Nadbałtyckim Centrum Kultury w Gdańsku.

Koordinacja: Kornelia Kurowska, współpraca: Jeannine Nowak

PROJEKT „KRAJOBRAZ Z FOTOWALTAIKĄ”

Dzięki wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska przeprowadziliśmy projekt z zakresu edukacji ekologicznej „Krajobraz z fotowoltaiką”. Objął on cykl warsztatów dla młodzieży szkolnej na temat harmonijnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii i ich wpływu na krajobraz przyrodniczy i kulturowy Warmii i Mazur. W ramach projektu powstał także film, traktujący o tej tematyce.

Koordinacja: Kornelia Kurowska, Maja Wasiluk

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Fundacja Borussia otrzymała w 2014 r. Laur Najlepszym z Najlepszych w kategorii Kultura, sztuka, muzyka za działania związane z uratowaniem Domu Mendelsohna, przyznany przez Marszałka województwa warmińsko-mazurskiego.

NOWA STRONA WWW

W 2014 roku poddano gruntownej modernizacji stronę internetową prowadzoną wspólnie przez stowarzyszenie i fundację „Borussia” www.borussia.pl. Nowa odsłona jest nie tylko estetyczniejsza, ale także łatwiejsza w obsłudze. Zamieszczamy na niej informacje o bieżących wydarzeniach, uzupełniamy również informacje. Informacja i promocja działań prowadzona była również na portalu społecznościowym Facebook (BORUSSIA OLSZTYN).

W 2014 r. Zespół Fundacji pracował w następującym składzie:

Do grudnia 2014 r.

Zarząd: Kornelia Kurowska, Ewa Romanowska, Beata Samojułowicz, Maria Ziółkowska, od jesieni: Kornelia Kurowska, Alina Kuzborska, Ewa Romanowska, Maria Ziółkowska.

Asystenci programowi: Maja Wasiluk, Dominika Złakowska-Cieślak (od marca 2014 r.), Błażej Grygo.

Sekretariat: Emilia Rakieć (do marca 2014 r.)

Wolontariusze: Francesca Contini z Włoch (do stycznia 2014 r.), Jakob Vocke z Niemiec,
Mariia Plysiuk z Ukrainy (do października 2014 r.).

Opr. ER, KK